

The "Geni Loci" are no longer among us

The photographs by Ana Muller and Manolo Laguillo of the periphery of Barcelona on the mountain side overcome –especially those of Laguillo– the common temptation, approximately neo-realist, of contrast between the old and the new, in order to present us with a subject matter more specifically architectural, in which we can find:

- The new city scales. Over the first scale of the old nucleus and the second scale of the *Eixample*, we could now speak of a third city scale which must be understood and dominated: it is precisely this that the photographs reveal.

- The void, as a specific value of this new city character, determined by new relationships between spaces, time and forms of occupation.

- The struggle involved in the passage from the laws of the "natural" to those of the "artificial". The transformation, confirmation or counterposition of physical characters and meaning that this brings and which we shall examine now.

L.C. finishes his new Barcelona with a line in front of the mountain.

On the other hand, he articulates carefully the relationship between the city and the other side: the coastal strip.

If the relationship with the sea has been established from a distance –to a large extent in terms of perfectly delimited uses– the city/mountain relations are at least in present-day terms still to be defined.

In *L'abstracció del territori*, Rosa Barba proposes a set of parameters of highly differentiated reading between "rural" territory and "urban" territory.*

For Vittorio Gregotti, in *Territorio de l'Architettura*, the difference is not so great: it is a question of the common problem of the variable, historifiable and manipulable sense of other geographies: rural, urban, metropolitan.

Some photographs capture the early moments of the advance of the city against the given background: the timid submission of what is urban to the "natural" topographical base.

In the remaining images, the scale reached by what is urban can no longer be assimilated to pic-

Els genis del lloc ja no són entre nosaltres

Les fotografies d'Ana Muller i de Manolo Laguillo sobre la perifèria barcelonina, pel límit de la muntanya, superen –especialment les de Laguillo– la temptació comun, aproximadament neorealista, de contrast entre el vell i el nou, per presentar-nos temàtiques més específicament arquitectòniques, entre les quals podem trobar:

- Les noves escales de ciutat. Sobre la primera escala del nucli antic i sobre la segona escala de l'Eixample, podríem parlar ara d'una tercera escala de ciutat, que caldrà entendre i dominar: és aquesta precisament la que les fotografies revelen.

- El buit, com a valor específic d'aquest nou caràcter de ciutat, determinat per les noves relacions entre espais, temps i formes d'ocupació.

- La lluita entre el pas de les lleis del "natural" a les de l'"artificial". La transformació, confirmació o contraposició de caràcters físics i de significat que això comporta, sobre el que parlarem ara.

L.C. acaba la seva nova Barcelona davant de la muntanya amb una ratlla.

Contràriament, articula amb cura les relacions de la ciutat a la banda oposada: el front marítim.

Si la relació amb el mar ha estat establerta des de lluny –en bona mesura d'acord amb uns usos perfectament delimitats–, les relacions ciutat/muntanya són, almenys en termes actuals, encara per definir.

Rosa Barba va proposar, a *L'abstracció del territori*, uns paràmetres de lectura força diferenciats entre territori "rural" i territori "urbà".*

Per a Vittorio Gregotti, al "Territorio de l'Architettura", no ho eren tant: es tracta del problema comú del sentit, variable, historificable, manipulable, d'unes i altres geografies: rurals, urbanes, metropolitanes.

Algunes fotografies recullen els primers moments de l'avanç de la ciutat sobre el fons donat: la tímida submissió de l'urbà a la base topogràfica "natural".

A la resta d'imatges, l'escala que assoleix l'urbà ja no pot assimilar-se a models pictòrics –que tant han recollit les teories del *Landscape*– del tipus "figura sobre un paisatge".



toricist models –which form such an important part of theories of Landscape– of the “figure on a landscape” type.

Nothing useful remains of the mature and stable relationship between architecture and landscape, established in the XVIII century and so highly valued by Gregotti.

The images, however, insinuate a disturbing fact: the new relationships to be established seem to come together under a single model.

What is new seems to dare only to cross the sites it inevitably transforms. It matters little whether this crossing might be accompanied, sooner or later, by urbanisation and constructions which, though Gargantuan are no less precarious from the formal point of view, linked to little else than proximity to the first-built thoroughfares.

It becomes necessary therefore to establish new pacts between the natural and the artificial, which I suspect would be difficult to generalise, depending on each specific place and circumstance.

Perhaps the *genius loci* could help us. However, given our prepotent means, these geni become increasingly unrecognisable, or too small, or they are no longer among us.

It can be perceived in the photographs: soon –even now– there will be no more geni of place other than those we ourselves agree to invent.

*Rosa Barba i Casanovas, *L'abstracció del territori*, PhD Thesis, ETSAB, Barcelona, 1987.

Ja no queda res útil de la relació madura i estable entre arquitectura i paisatge, tan valorada per Gregotti, construïda al segle XVIII.

Les imatges insinuen, però, un fet inquietant. Les noves relacions per establir semblen acollir-se a un model únic.

Allò que és nou sembla atrevir-se tan sols a travessar els indrets que inevitablement transforma. Poc importa que aquesta acció pugui venir acompanyada, tard o d'hora, d'una urbanització i construccions no per mastodòntiques formalment menys precàries, lligades per poc més que la contigüitat a la primera acció de la vialitat.

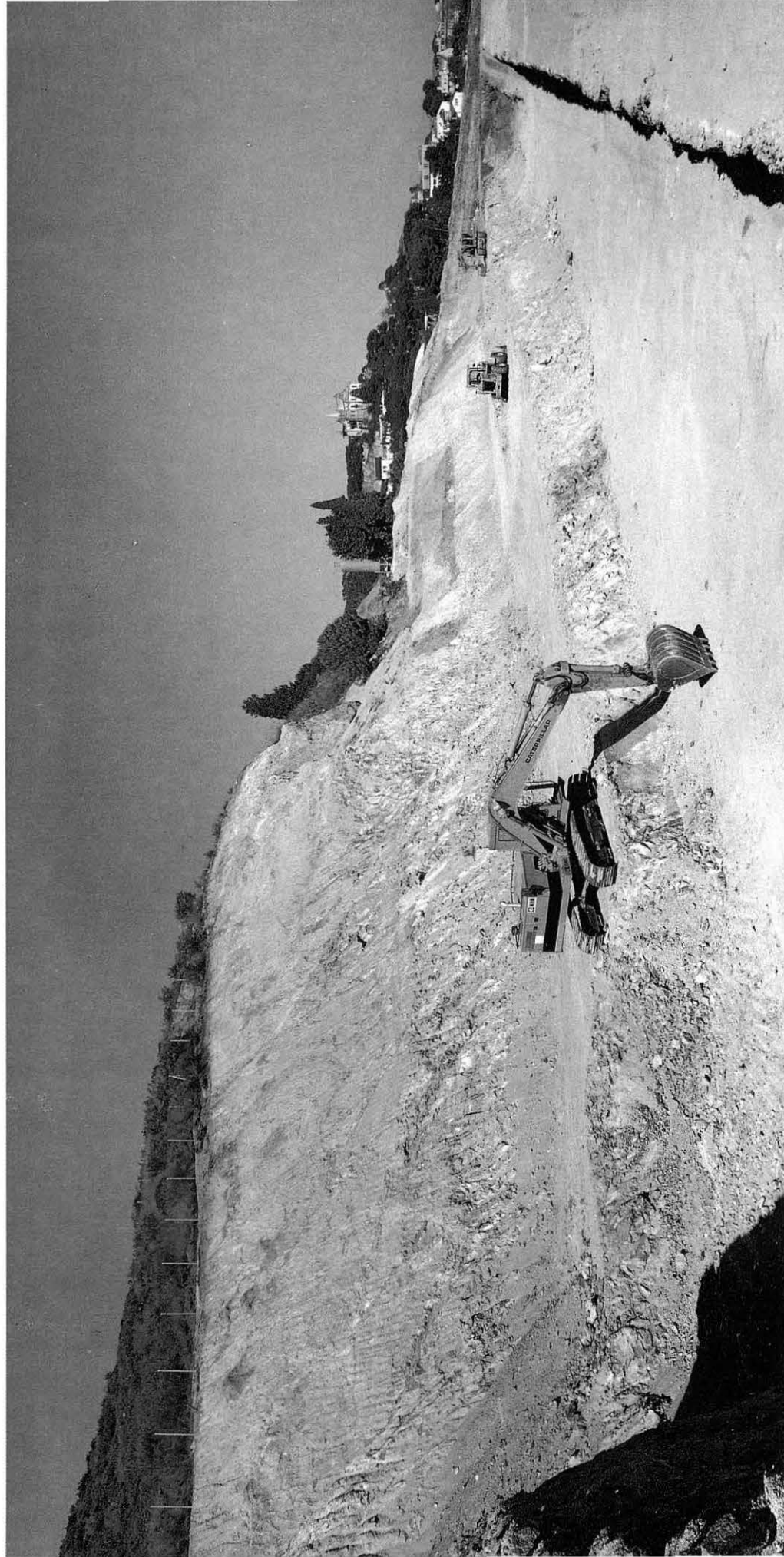
Caldrà, doncs, establir nous pactes entre el natural i l'artificial, que pressuposo difícilment generalitzables, dependents de cada lloc i situació determinats.

Sí, el “Genius loci” potser ens podrà ajudar. Però davant dels nostres mitjans prepotents, els gens del lloc són cada vegada més irrecognoscibles, o massa petits, o ja no són entre nosaltres.

S'endevina a les fotografies: aviat –ara mateix– no hi haurà més gens en el lloc que els que nosaltres acordem inventar.

*Rosa Barba i Casanovas, *L'abstracció del territori*, tesi doctoral, Barcelona, juny de 1987, ETSAB.

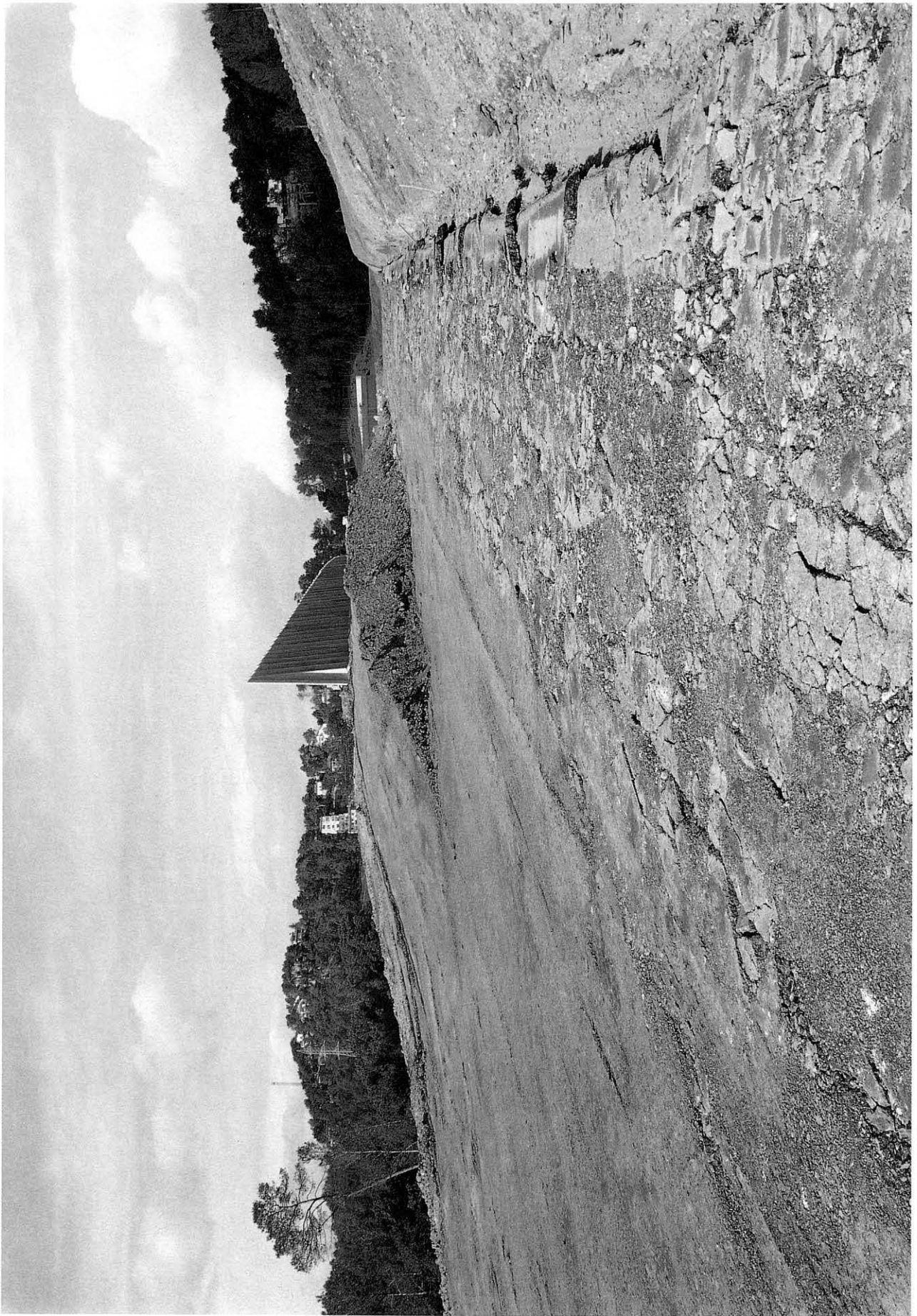


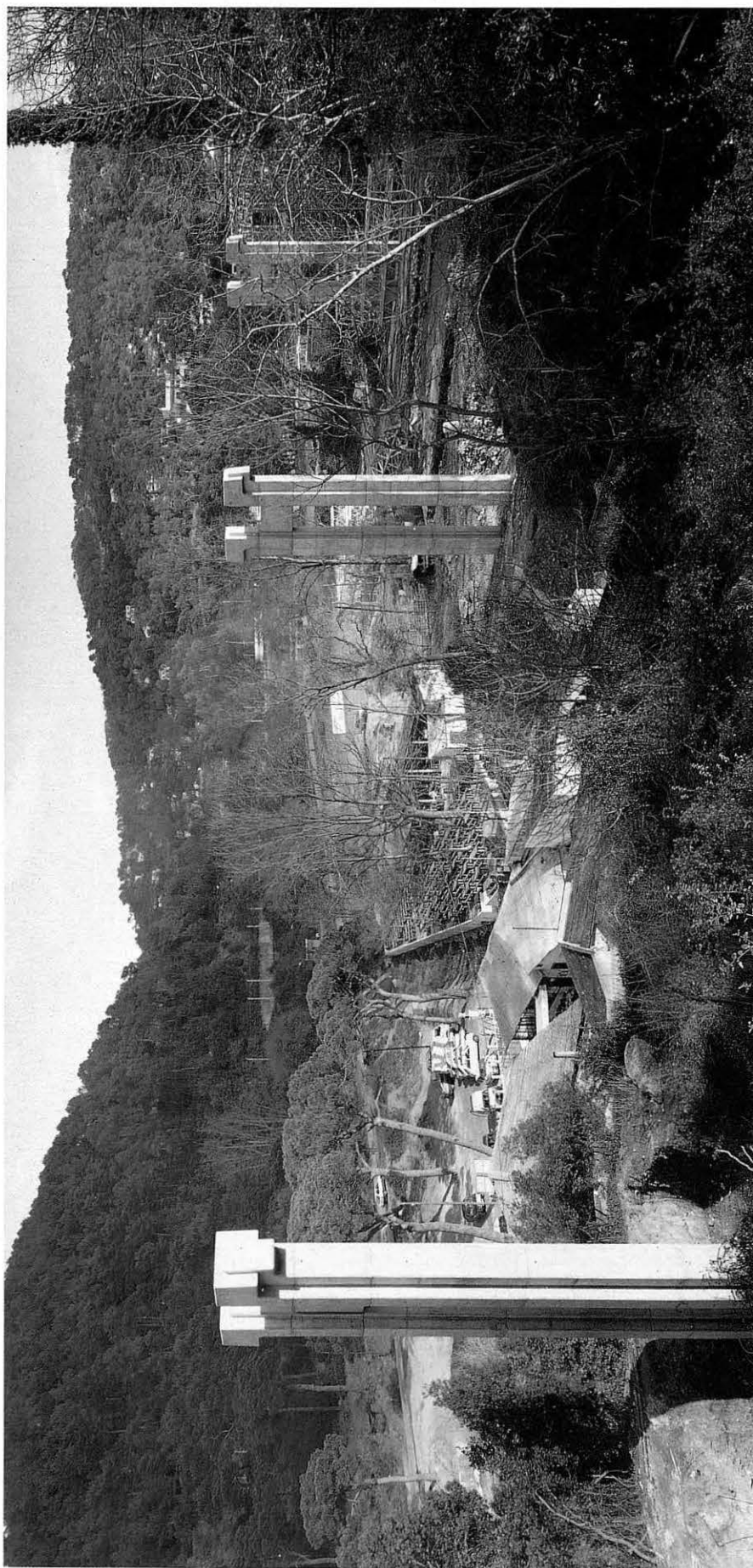


Muntanya. Reportatge fotogràfic: Manolo Laguillo



Muntanya





Muntanya

